

Laidiens: 28.10.2008., Nr. 167

Ministru kabineta noteikumi Nr.871

Rīgā 2008.gada 21.oktobrī (prot. Nr.75 18.§)

Dabas lieguma "Garkalnes meži" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 14.panta otro daļu un 17.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas lieguma "Garkalnes meži" (turpmāk – dabas liegums) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. dabas lieguma apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izveidošanas kārtību.

2. Dabas liegums izveidots, lai nodrošinātu teritorijā sastopamo īpaši aizsargājamo putnu sugu un to dzīvotņu un īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzību.

3. Dabas lieguma platība ir 1784 ha. Dabas lieguma funkcionālo zonu shēma noteikta šo noteikumu 1.pielikumā, bet funkcionālo zonu sastāvs – šo noteikumu 2.pielikumā.

4. Dabas lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvo zīmi. Speciālās informatīvās zīmes paraugs, tās lietošanas un izveidošanas kārtība noteikta šo noteikumu 3.pielikumā.

5. Dabas liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:

5.1. regulējamā režīma zona;

5.2. dabas lieguma zona;

5.3. dabas parka zona;

5.4. neitrālā zona.

II. Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

6. Dabas aizsardzības pārvaldei ir tiesības noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu informācijai par dabas liegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt vides aizsardzībai. Minēto informāciju var izplatīt tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

7. Visā dabas lieguma teritorijā aizliegts:

7.1. ierīkot jaunus atkritumu poligonus, kā arī piesārņot un piegružot vidi ar atkritumiem un uzglabāt atkritumus tiem neparedzētās vietās;

7.2. veikt darbības, kas izraisa augsnes eroziju;

7.3. kurināt ugunscurus ārpus speciāli ierīkotām vietām, kas nodrošina uguns tālāku neizplatību, izņemot ugunscurus pagalmos un ugunscurus ciršanas atlieku dedzināšanai atbilstoši meža apsaimniekošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem;

7.4. uzstādīt vēja ģeneratorus;

7.5. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, mopēdiem, pajūgiem un zirgiem pa meža un lauksaimniecības zemēm, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību (izņemot neitrālo zonu);

7.6. atjaunot (sējot vai stādot) un ieaudzēt mežu;

7.7. veikt augsnes apstrādi, lai veicinātu meža atjaunošanu.

8. Visā dabas lieguma teritorijā bez Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – reģionālā vides pārvalde) rakstiskas atļaujas aizliegts:

8.1. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu;

8.2. veikt arheoloģiskās izpētes darbus;

8.3. izsniegt zemes dziļu izmantošanas atļauju (licenci).

9. Visā dabas lieguma teritorijā (izņemot neitrālo zonu) aizliegta jaunu būvju būvniecība un esošo ceļu paplašināšana.

10. Visā dabas lieguma teritorijā ar reģionālās vides pārvaldes un attiecīgo zemes īpašnieku rakstisku atļauju var veikt pasākumus, kas nepieciešami īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai un apsaimniekošanai.

11. Visā dabas lieguma teritorijā (izņemot neitrālo zonu un Rīgas–Ogres virsmežniecības Ādažu mežniecības 10., 11., 15., 16., 33., 34., 35., 40., 41.kvartālu un Inčukalna mežniecības 43.kvartālu) no 1.aprīļa līdz 31.augustam aizliegts organizēt publiskus pasākumus brīvā dabā.

12. Šo noteikumu 11.punktā minētajos kvartālos visu gadu un pārējā dabas lieguma teritorijā (izņemot neitrālo zonu) no 1.septembra līdz 31.martam aizliegts organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 50 cilvēku, bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas.

13. Ar reģionālās vides pārvaldes rakstisku atļauju pieļaujams pārveidot dabas liegumā esošo meža stigu, kas iet no autoceļa A2 Rīga–Sigulda–Igaunijas robeža (Veclaicene) starp Rīgas–Ogres virsmežniecības Ādažu mežniecības 34.–35.kvartālu un 40.–41.kvartālu uz īpašumu “Vārnas” (kadastra Nr.80600050002), izmantojot to ceļa ierīkošanai (atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē ceļu ierīkošanu).

III. Regulējamā režīma zona

14. Regulējamā režīma zona ir izveidota, lai aizsargātu Latvijā un Eiropas Savienībā aizsargājamās putnu sugas – zaļo vārnu (*C. garullus*), meža balodi (*Columba oenas*), melno dzilnu (*Dryocopus martius*), zaļo dzilnu (*Picus viridis*), pupuķi (*Upupa epops*) un citas –, kā arī to ligzdošanas vietas.

15. Regulējamā režīma zonā ir aizliegta jebkāda saimnieciskā vai cita veida darbība, izņemot:

15.1. kājāmģājēju pārvietošanos;

15.2. pārvietošanos ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, motocikliem un mopēdiem pa autoceļiem;

15.3. ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumu veikšanu;

15.4. ogu un sēņu vākšanu;

15.5. ceļu (arī sliežu ceļu) uzturēšanu.

16. Regulējamā režīma zonā ir aizliegta jebkāda saimnieciskā vai cita veida darbība, izņemot šādas darbības ar reģionālās vides pārvaldes rakstisku atļauju:

16.1. zinātnisko pētījumu veikšana;

16.2. tādu biotopu aizsardzības pasākumu īstenošana, kas nepieciešami ekosistēmu, īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai un saglabāšanai.

IV. Dabas lieguma zona

17. Dabas lieguma zona izveidota, lai veicinātu Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo biotopu (boreālie meži un sausie virsāji) un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu aizsardzību.

18. Dabas lieguma zonā aizliegts:

18.1. veikt zemes transformāciju;

18.2. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem (tai skaitā dalot kopīpašumu), kā arī noteikt lietošanas tiesības kopīpašumam, ja jebkura kopīpašnieka lietošanā paliek mazāk par 10 hektāriem;

18.3. dedzināt sausās zāles un niedru platības, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams biotopu apsaimniekošanas pasākumu veikšanai un saņemta reģionālās vides pārvaldes rakstiska atļauja un par ugunsdrošību un ugunsdzēsību atbildīgās institūcijas rakstiska atļauja;

18.4. no 1.aprīļa līdz 31.augustam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības pasākumus, meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem un bīstamo koku (koku, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un novākšanu;

18.5. atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz ceļiem;

18.6. cirst nokaltušus kokus un izvākt kritušus kokus, kritālas vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā ir lielāks par 20 cm, izņemot bīstamo koku novākšanu;

18.7. ierīkot nometnes un celt teltis ārpus speciāli ierīkotām vietām, kur nodrošināta uguns tālāka neizplatīšanās;

18.8. rīkot autosacensības un motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

18.9. ierīkot savvaļas augu, sēņu un dzīvnieku, kā arī to produktu pārdošanas un iepirkšanas punktus;

18.10. bojāt zemsedzi, vācot savvaļas ogas un sēnes;

18.11. pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, izņemot medības regulējošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus un kārtību;

18.12. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) palieņu, terašu un meža pļavas un lauces, izņemot medijamo dzīvnieku piebarošanas lauces;

18.13. ierīkot iežogotas savvaļas dzīvnieku sugu brīvdabas audzētavas;

18.14. celt un ierīkot jaunus aizsprostus un citas ūdens regulēšanas ietaises, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams biotopu atjaunošanas pasākumu veikšanai un saņemta reģionālās vides pārvaldes rakstiska atļauja;

18.15. būvēt elektronisko sakaru tīklu torņus;

18.16. pļaut pļavas virzienā no malām uz cen tru;

18.17. cirst kokus galvenajā un rekonstruktīvajā cirtē;

18.18. cirst kokus kopšanas cirtē, izņemot slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus saskaņā ar šo noteikumu 18.19.apakšpunktu un meža apsaimniekošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem, ja valdaudzes vecums pārsniedz:

18.18.1. priežu audzēm – 70 gadu;

18.18.2. egļu un bērzu, melnalkšņu audzēm – 60 gadu;

18.19. cirst slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus kopšanas cirtē, sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma bez rakstiskas saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi;

18.20. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvi personiskajām vajadzībām.

19. Dabas lieguma zonā bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

19.1. veikt inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju restaurāciju, renovāciju vai rekonstrukciju, kā arī ceļu rekonstrukciju;

19.2. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus;

19.3. vākt dabas materiālus kolekcijām;

19.4. veikt zinātniskos pētījumus.

V. Dabas parka zona

20. Dabas parka zona ir izveidota, lai saskaņotu meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu un īpaši aizsargājamo sugu aizsardzību.

21. Dabas parka zonā aizliegts:

21.1. veikt zemes transformāciju;

21.2. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem (tai skaitā dalot kopīpašumu), kā arī noteikt lietošanas tiesības kopīpašumam, ja jebkura kopīpašnieka lietošanā paliek mazāk par 10 hektāriem;

21.3. no 1.aprīļa līdz 31.augustam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības pasākumus, meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem un bīstamo koku ciršanu un novākšanu;

21.4. atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz ceļiem;

21.5. cirst nokaltušus kokus un izvēkt kritušus kokus, kritālas vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā ir lielāks par 20 cm, izņemot bīstamo koku novākšanu;

21.6. ierīkot nometnes un celt teltis ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām;

21.7. rīkot autosacensības un motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

21.8. ierīkot savvaļas augu, sēņu un dzīvnieku, kā arī to produktu pārdošanas un iepirkšanas punktus;

21.9. bojāt zemsedzi, vācot savvaļas ogas un sēnes;

21.10. pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, izņemot medības regulējošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus un kārtību;

21.11. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvī personiskajām vajadzībām;

21.12. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) palieņu, terašu un meža pļavas un lauces, izņemot medijamo dzīvnieku piebarošanas lauces;

21.13. ierīkot jaunas iežogotas savvaļas dzīvnieku sugu brīvdabas audzētavas;

21.14. būvēt elektronisko sakaru tīklu torņus;

21.15. cirst kokus kailcirtē un rekonstruktīvajā cirtē;

21.16. veicot kopšanas cirti, izcirst valdošās koku sugas valdaudzes kokus (izņemot augšanā atpalikušos, slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus), ja valdošās koku sugas vecums pārsniedz:

21.16.1. priežu audzēm – 60 gadu;

21.16.2. egļu, bērzu un melnalkšņu audzēm – 50 gadu;

21.17. cirst kokus sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma bez rakstiskas saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi.

22. Dabas parka zonā bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

22.1. veikt inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju restaurāciju, renovāciju vai rekonstrukciju, kā arī ceļu rekonstrukciju;

22.2. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus;

22.3. vākt dabas materiālus kolekcijām;

22.4. veikt zinātniskos pētījumus.

VI. Neitrālā zona

23. Neitrālā zona izveidota, lai nodrošinātu tajā iekļauto teritoriju ilgtspējīgu saimniecisko izmantošanu un attīstību.

24. Zemesgabalu sadalīšana un jauna būvniecība neitrālajā zonā pieļaujama atbilstoši detālplānojumam un stratēģiskajam ietekmes uz vidi novērtējumam, ja saņemts pozitīvs Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par ietekmi uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*).

25. Infrastruktūras būvniecība neitrālajā zonā veicama atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai par ietekmes uz vidi novērtējumu.

VII. Dabas pieminekļi

26. Dabas liegumā esošie dabas pieminekļi ir aizsargājамie koki – vietējo un svešzemju sugu dižkoki (koki, kuru apkārtmērs 1,3 metru augstumā no koka sakņu kakla vai augstums nav mazāks par šo noteikumu 4.pielikumā noteiktajiem izmēriem).

27. 10 metru rādiusā ap aizsargājamiem kokiem (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas) aizliegts:

27.1. veikt jebkādas darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamo koku augšanu un dabisko attīstību;

27.2. apkraut aizsargājamос kokus;

27.3. mainīt vides apstākļus – koku barošanās un ūdens režīmu;

27.4. veikt zemes transformāciju;

27.5. iznīcināt vai bojāt dabisko zemsedzi, izņemot krūmu un koku ciršanu saskaņā ar šiem noteikumiem un meža apsaimniekošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem;

27.6. veikt jebkādu saimniecisko vai cita veida darbību, kuras rezultātā tiek vai var tikt bojāts vai iznīcināts aizsargājамais koks vai mazināta tā dabiskā estētiskā nozīme;

27.7. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot dzeramā ūdens ieguvī personiskajām vajadzībām;

27.8. ierīkot atpūtas vietas un nometnes, celt teltis un kurināt uguns kuros ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām.

28. 10 metru rādiusā ap aizsargājamiem kokiem (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas) bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

28.1. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus;

28.2. veikt aizsargājamo koku apsaimniekošanas pasākumus to turpmākai aizsardzībai un saglabāšanai;

28.3. būvēt un ekspluatēt pazemes būves, kuras nav saistītas ar derīgo izrakteņu ieguvī;

28.4. cirst kokus.

29. Aizsargājamā koka nociršana (novākšana) pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams (apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) un saņemta reģionālās vides pārvaldes rakstiska atļauja.

VIII. Noslēguma jautājums